

Svensk Lungmedicinsk Förenings verksamhetsberättelse
1 januari - 31 december 2011

Styrelsen	Ordförande	Marie Ekberg	till april 2012
	Tillträdande ordförande	Magnus Sköld	till april 2012
	Vice ordförande	Pierre Sobrino	till april 2013
	Kassaförvaltare	Valentyna Yasinska	till april 2013
	Vetenskaplig sekreterare	Eva Lindberg	till april 2013
	Facklig sekreterare	Anne Lindberg	till april 2012
	Yngre ledamot	Helga Asgeirsdottir	till april 2012
	Ledamot	Roland Söderholm	till april 2012
	Ledamot	Lennart Nilholm	till april 2012
	Adjungerad ledamot	Lennart Hansson (internationella kontakter, svensk delegat i FERS)	

Styrelsen har under året haft nio sammanträden varav sju telefonmöten, ett styrelseinternt 7-8 februari i Stockholm samt ett styrelseinternt på Gotland, Visby 8-9 september 2011

Möten

Under verksamhetsåret har följande föreningsmöten avhållits:

Vår- och årsmöte

Vår- och årsmöte arrangerades i samverkan med Lung- och Allergikliniken, Karolinska Universitetssjukhuset och ägde rum den 7-8 april i Stockholm med utbildningsdag om Interstitiell lungsjukdom den 6 april. En ny och mycket uppskattad programpunkt på vårmötet var en session med muntliga presentationer av forskningsresultat vilket planeras som en stående programpunkt på framtida vårmöten.

Årsmötet utsåg professor Claes-Göran Löfdahl till hedersledamot i SLMF för sina mångåriga och förtjänstfulla arbetsinsatser och engagemang för såväl vår specialistförening som för lungmedicinsk forskning. Som ordförande har Claes-Göran även varit initiativtagare till och den som sjösatte vår uppskattade medlemstidning Lung- & Allergiforum.

Presentation av föregående års uppdrag; årsmötet 2010

Lungmedicinsk verksamhetsberättelse

Styrelsen vid årsmötet 2010 i uppdrag att arbeta vidare med målsättning att färdigställa en lungmedicinsk verksamhetsberättelse. Under hösten 2010 utarbetade styrelsens vetenskapliga sekreterare, Eva Lindberg, i samverkan med Kristina Lamberg-Lundström ett frågeformulär i syfte att spegla den lungmedicinska verksamheten i landet. Enkäten har fokuserade på ett antal viktiga verksamhetsmått och var ej lika omfattande som den tidigare lungmedicinska verksamhetsberättelsen som fanns för ett tiotal år sedan. Enkäten distribuerades via mail till samtliga lungmedicinska enheter i landet december 2010 med påminnelse januari 2011 till de enheter som ej har svarat. Resultaten redovisades har redovisats i en artikel i Lung- och Allergiforum 1/11 samt vid årsmötet 2011.

Tuberkulos

Årsmötet 2010 gav ordförande i chefsläkargruppen, Inger Dahlén, uppdrag att i samverkan med föregående ordförande i chefsläkargruppen, Lennart Nilholm kartlägga tbc-vården i Sverige. En skriftlig rapport presenterades Lung- och Allergiforum nr 1/1 och resultaten presenterades också vid årsmötet 2011 .

Prolastina, policydokument

Arbetsgrupp under ledning av Magnus Sköld utarbetade förslag till policydokument som har antagits. Dokumentet finns på SLMF's hemsida och är även publicerat i Lung- och Allergiforum..

Tobakspolicy

Styrelsen fick i uppdrag att utarbeta förslag till Tobakspolicy för föreningen med målsättning att presentera detta vid årsmötet 2012 för att Tobakspolicy skall kunna antas till föreningens stadgar.

Strategidokument för lungmedicin

Mötesordföranden redogjorde för diskussion angående behov av strategidokument för lungmedicin som har förts inom styrelsen. Styrelsens fick i uppdrag att arbeta vidare med målsättning för att färdigställa ett strategidokument för lungmedicin. Detta arbete har ej slutförts under det gångna året.

Årsmötets fackliga teman 2011

I. Lungmedicin inför framtiden

Tidsutrymmet på årsmötet var inte tillräckligt för en fördjupad diskussion om Lungmedicin inför framtiden. 2012 får ägnas åt att ta fram förslag till framtidsvision och strategi för Lungmedicin. Vg se också "strategidokument för lungmedicin" ovan.

II Rapport från utbildningsgruppen:

Information angående fortbildning för specialister; SLS och Läkarförbundet kommer under 2011 att presentera ett policydokument i frågan. Detta kommer att diskuteras och processas inom föreningen under 2012.

Då utbudet av SK-kurser ej motsvarar det behov som finns fick styrelsen i uppdrag att arbeta vidare med att öka utbudet bland annat genom att initiera och att även gå in som ekonomisk garant för betalkurser.

Höstmöte

Enligt nya mötesordningen arrangerades inget höstmöte 2011.

Svenska Läkarsällskapets Riksstämma

Ägde rum 30 november- 2 december i Stockholm. Onsdag 30 november presenterades det lungmedicinska programmet vilket inkluderade abstracts som presenterats i form av 6 fria föredrag och 23 posters. SLMF arrangerade uppskattade sektionssymposium "Idiopatisk lungfibros: hur utreder vi och finns det bot?" samt "KOL-rehabilitering".

Utbildningsfrågor

Lennart Nilholm, adjungerad till styrelsen sedan hösten 2010, valdes vid årsmötet 2011 till ordinarie styrelseledamot. Lennart Nilholm har tillsammans med ST-läkare och yngre styrelseledamot Helga Asgierisdottir åtagit sig uppdraget som utbildningsansvarig.

Socialstyrelsen har krav på externa granskare inom samtliga specialiteter för granskning av dokument och intyg angående tjänstgöring, kurser och vetenskapligt arbete för att nå specialistkompetens. För lungmedicin finns för närvarande två externa granskare; Lennart Hansson och Magnus Sköld.

SPUR-inspektioner

Lungmedicin har för närvarande tio SPUR-inspektörer: Rolf Rosin (SPUR-samordnare), Synnöve Bergentz, Anders Blomberg, Maria Diakopoulou, Ann Ekberg-Jansson, Anne Geborek, Claes-Göran Löfdahl, Lennart Nilholm, Margareta Smith och Nikolai Stenfors.

From 2011 övetog IPULS huvudmannskapet för SPUR-inspektioner vilket bland annat har medfört ökade kostnader för inspekterade kliniker. Inga inspektioner har genomförts under 2011.

SK kurser 2011

SK-kurser har inom lungmedicinska intresseområdet under året hållits inom Obstruktiva Lungsjukdomar och Thoraxradiologi.

SK kurser - framtiden

Styrelsen fick vid årsmötet i uppgift att öka antalet SK-kurser då utbudet idag inte motsvarar behovet. IPULS kommer att som tidigare prioritera önskemålen från specialistföreningarna. För kurser som inte kommer med i denna prioritering som av SLMF anses som viktiga kommer SLMF att under 2012 gå in som ekonomisk garant så att kurserna kan hållas som betalkurser. Under 2012 är två kurser planerade och annonserade enligt detta koncept (Resp.insuff i Uppsala och Interstitiell Lungsjukdom på KS).

En inventering av ST-läkare inom lungmedicin och deras önskemål gällande bland annat kurser har påbörjats. När detta arbete är klart kommer en dialog att föras med IPULS för att försöka matcha utbud med önskemål. Ett ST-forum är även under uppbyggande på den nya hemsidan och här kommer utbildningsfrågor att vara centrala.

Övriga kurser

Fördjupningskurs/postgraduatekurs om KOL arrangerades i samverkan mellan SLMF och Boeringer Ingelheim 26-27 januari, tema: "Underhållsbehandling av KOL".

Den 1-3 februari 2011 ordnades "Praktisk kurs i bronkoskopi" vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna.

Studierektorsgrupp

En studierektorsgrupp har startats med representanter för universitetssjukhusen. Denna grupp utbyter erfarenheter och förmedlar goda exempel. Det planeras även regelbundna årliga kunskapskontroller som komplement till specialistexamen.

Specialistexamen

Specialistexamen genomfördes ej 2011 på grund av bristande underlag, inga anmällda.

SLMF erbjuder samtliga som gör specialistexamen att göra europeiska specialistexamen (i samband med ERS) på SLMF's bekostnad (examinationskostnad, ej kongressavgift/resa).

Stipendier

SLMF delade ut stipendier för de fyra bästa presentationerna vid det lungmedicinska programmet på Läkarsällskapets Riksstämma 2011; ett muntligt föredrag och tre poster. Pris för föredrag gick till Hanan Tanash, "Överlevnadsvinst efter lungtransplantation hos patienter med svår alfa-1-antitrypsinbrist (PiZZ) och emfysem", pris för posters tilldelades Pernilla Glader, "Ökad koncentration av extracellulärt IL-17A och humant beta-defensin 2 i perifera luftvägar hos rökare", Linnea Hedman, "Indicens av astma och luftvägssymtom under tonåren; rapport från OLIN-studierna", och Jesper Magnusson, "Virala luftvägsinfektioner under första tiden efter lungtransplantation påverkar långtidsprognosen". Samtliga pristagare fick 2000 kronor.

Vetenskapliga kommittén

Vetenskapliga kommittén 2011: Thomas Sandström, ordförande, Eva Lindberg, vetenskaplig sekreterare, Anders Linden, sekreterare, Leif Bjermer, Christer Janson, Kjell Larsson, Magnus Sköld, Nikolai Stenfors, Håkan Törnqvist, Inga Sif Olafsdottir och Helga Asgeirsdóttir.

Vetenskapliga kommittén har under året haft tre telefonmöten. SLMF's styrelse och vetenskapliga kommittén hade ett gemensamt möte i samband med vårmötet i Stockholm för att diskutera gemensamma frågor och samverkan.

Remisser

Ett stort antal remisser har inkommit till SLMF från bland annat Socialstyrelsen, Svenska Läkarsällskapet och Läkarförbundet. Majoriteten av dessa remisser har varit av allmän karaktär utan lungmedicinskt fokus. Styrelsen har beslutat att prioritera och besvara endast remisser som bedöms ha lungmedicinskt intresse. Kristina Lamberg var vice ordföranden och remissansvarig i styrelsen fram till årsmötet 2011 varvid Pierre Sobrino valdes till ny ledamot på den styrelseposten. Remisser med lungmedicinskt intresse har besvarats i samverkan med styrelsen och dess arbetsgrupper. I de fall svarsdatum ligger före nästkommande styrelsemöte cirkuleras remisserna inom styrelsen för att i de remisser som bedöms ha lungmedicinskt intresse skall kunna besvaras i tid.

Medlemsfrågor

Vid årets slut, 31 december 2011, var medlemsantalet totalt 437 och under året har 18 nya medlemmar tillkommit (varav fyra associerade).

Nya medlemmar:

Jesper Magnusson
Hanna Eriksson
Markus Severin
Kristina Hillsring
Anna Fyrenius
Jonas Geir Einarsson
Håkan Törnqvist
Per Wollmer
Matilda Larsson
Jakob Crawford
Shadi Amid
Sven Svedmyr
Sofia Kemi
Jan Hull

Nya associerade medlemmar:

Magnus Persson
Kerstin Flensburg
Jonas Inderstein
Abraham Roos

Arkivarie

Förenings arkivariar är Gunnar Boman och Berit Blom Bulow

Arbetsgrupper

Arbetsgrupp för utbildningsfrågor: Lennart Nilholm, adjungerad till styrelsen sedan hösten 2010, valdes vid årsmötet 2011 till ordinarie styrelseledamot och har åtagit sig uppdraget som utbildningsansvarig tillsammans med yngre ledamot Helga Asgeirsdottir.

Kvalitets- och Faktagrupp: En enkät fokuserad på ett antal viktiga verksamhetsmått har distribuerats till samtliga lungmedicinska enheter under hösten 2010. Resultaten presenterades vid årsmötet 2011, vg se ”Lungmedicinsk verksamhetsberättelse” ovan.

Internationella frågor: ansvarig Lennart Hansson, tillika UEMS-representant. Arbetet via UEMS och FERS inriktas på att göra utbildningar i lungmedicin enhetliga i samtliga europeiska länder. Detta sker via de läro- och utbildningsplaner som tagits fram via HERMES. Man uppmuntrar samtliga nyblivna specialister att delta i den europeiska lungläkarexamen (se Lung och allergiforum nr 1 2012).

Chefläkargruppen: ordförande Inger Dahlén

Register; kvalitet och forskning

Register inom lungmedicin innefattar Swedevox, Luftvägsregistret och Alfa-1-antitrypsinregistret (AAT-registret). Samtliga register nås via SLMF's hemsida; www.slmf.se.

Alfa-1-antitrypsinregistret

Registret har en egen hemsida på Lunds universitet. Registerhållare: Eeva Piitulainen. Registerdata används i hög grad i forskning, under 2011 försvarades avhandlingen Clinical course and prognosis of individuals with severe alpha 1-antitrypsin deficiency (PiZZ) (Hanan Tanash) och det finns för närvarande ytterligare tre doktorander knutna till registret. Viktigaste pågående projektet just nu är uppföljning av kohorten med AAT-brist som identifierades vid neonatal screening 1972-74. Två dubbel-blinda placebo-kontrollerade behandlingsstudier, i vilka patienter rekryterats från registret, pågår: en med iv substitution med humant AAT och en med inhalation av humant AAT. I den sistnämnda studien behandlas patienterna med inhalerat humant AAT eller placebo två gånger dagligen under 50 veckor. Syftet är att studera om humant AAT i inhalation minskar antalet exacerbationer av KOL. Studien pågår i Malmö. Ytterligare ett center öppnas i Stockholm under våren (Mikael Runold på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna).

Swedevox

Registret har en egen hemsida <http://www.ucr.uu.se/swedevox> och utger en egen årsrapport som kan hämtas på hemsidan. Den årliga registerdagen hölls 6 april i samband med SLMFs vårmöte. Registerhållare: Bengt Midgren. Registret har för närvarande tre grenar; oxygenbehandling, ventilatorbehandling och CPAP-register. Två doktorander är knutna till registret. Det finns ett etablerat samarbete med det norska hemrespiratorregistret där Bengt Midgren sitter i styrgruppen.

Luftvägsregistret (RiksKOL och NAR)

Registret har en egen hemsida och utger en egen årsrapport- och verksamhetsberättelse. Registerhållare: Ann Ekberg-Jansson. Registret har en öppenvårdsdel som är i drift sedan mars 2009. Implementeringsarbetet pågår alltjämt. Vid årsskiftet 2011/12 var drygt 300 enheter anslutna till registret varav ca 60% av de lungmedicinska enheterna dvs ca 22 stycken, samt omkring 280 primärvårdsenheter. Registret har även en slutenvårdsdel som hittills testats på några enheter i Sverige och beräknas komma i full drift under 2012.

I maj 2010 skedde en sammanslagning mellan RiksKOL och Nationella astmaregistret (NAR). Astmamodulen är ännu inte i drift. Samtidigt fattades ett beslut att byta IT-plattform från UCR till Registercentrum för RiksKOLs del vilket innebär att RiksKOL från hösten 2012 kommer att vara fullt integrerat med nationella astmaregistret och som därigenom är ett register dvs Luftvägsregistret. Registerhållare för detta clusterregister är fortsatt Ann Ekberg-Jansson.

Årsmöte och utbildningsdagar för Luftvägsregistren hölls 8-9 september 2011 i Lund. Årsmötet kombinerades med en utbildningsaktivitet i två dagar med temat "Akut behandling av KOL och astma".

Medel för fortsatt utvecklingsarbete och drift av Luftvägsregistren har sökts och beviljats från Sveriges kommuner och landsting.

Lung- och Allergiforum

I samarbete med Svensk Förening för Allergologi, SFFA, utger SLMF sedan år 2010 ett annonsfinansierat medlemsblad; Lung- och Allergiforum. Årligen planeras fyra utgåvor, och nr 1-4/2011 har publicerats i samverkan med Mediahuset, Göteborg, enligt tidsplan. Tidskriften har en upplaga på 2800 ex och distribueras till SLMF's samt SFFA's medlemmar, samtliga ÖNH specialister och vårdcentraler i Sverige. Den finns även tillgänglig i PDF-format via såväl SLMF's som SFFA's hemsidor. Under 2011 har Roland Söderholm varit redaktör för den lungmedicinska delen och Alf Tunsäter är redaktör för allergologi-delen.

Övrigt

Arbetet med uppdatering av SLMF's hemsida har påbörjats under 2011, webbredaktör: Roland Söderholm. Genom avtal med Mediahuset finns sedan 2011 annonser i reglerad form på hemsidan vilket genererar inkomster för drift.

Christer Jansson är sedan 2010 ansvarig för vårdprogrammet för KOL. Arbetet pågår för uppdatering av vårdprogrammet och beräknas slutföras under 2012.

Under ERS i Amsterdam hölls ett traditionsenligt kvällsmöte på tisdagskvällen i SLMF's regi med presentation av två vetenskapliga avhandlingar av Louise Lannefors och Ida von Scheele. Mötesorganisationen var ny för detta år; genom finansiering från flera företag i samverkan. Antalet deltagare var större än föregående år, cirka 120

Ordföranden har ordet

Föreningens styrelse har det gångna året haft en betydande aktivitet inom olika områden. Utbildningsfrågor och mötesarrangemang har varit i centrum likväl som utveckling av den nya hemsidan och tidskriften Lung- och Allergiforum. Jag har nu varit ordförande för SLMF under två år och lämnar över stafettpippen till Magnus Sköld i samband med den Svenska Lungkongressen. Jag vill tacka föreningen och styrelsen för den här tiden som verkligen har varit rolig och utvecklande.

Marie Ekberg, ordförande